

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1968

N:o 6

Innehåll: Nr 6. Landskapslag om kommunalskatt för gårdsbruk.

Nr 6.

LANDSKAPSLAG

om kommunalskatt för gårdsbruk.

Föredragen för Republikens President den 29 mars 1968.

Utfärdad i Mariehamn den 4 april 1968.

I enlighet med Ålands landstings¹⁾ beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden.

1 §.

Inkomsten av gårdsbruk fastställs i kommunalbeskattningen på sätt i denna lag stadgas.

2 §.

Gårdsbruk, som bedrivs på en jordbrukslägenhet, vilken bildar en självständig ekonomisk enhet, anses såsom en enda inkomst-källa.

3 §.

Inkomsten av gårdsbruk utgöres av summan av nettoinkomsten av det på lägenheten bedrivna lantbruket och skogsbruket samt av sådan till dem ansluten verksamhet, som icke bör anses såsom en särskild rörelse.

2 kap.

Nettoinkomst av lantbruk.

4 §.

Nettoinkomsten av lantbruk under skatteåret utgöres av skillnaden mellan i pennningar eller penningars värde under skatteåret uppbyren inkomst av lantbruket samt sådan

till detta eller till skogsbruk ansluten verksamhet, som icke bör anses såsom en särskild rörelse, och utgifterna för inkomstens förvärvande och bibehållande.

5 §.

I 4 § avsedda skattepliktiga inkomster av lantbruket under skatteåret äro bland andra:

1) överlåtelsepris och andra vederlag för lantbruks- och trädgårdsprodukter, även husdjur, ävensom för dem och för skörd och annat dylikt uppburna skade- försäkrings- och andra ersättningar, dock så, att om en väsentlig del av husdjuren säljes eller går förlorad under ett och samma skatteår, de uppburna vederlagen eller ersättningarna på yrkande av den skatteskyldige skola upptagas såsom skattepliktig intäkt, jämt fördelad mellan skatteåret och de två därpå följande skatteåren;

2) överlåtelsepris samt skade-, försäkrings- och andra ersättningar för byggnad, som den skatteskyldige ägt kortare tid än 10 år, dock så, att om den skatteskyldige fortsätter att bedriva lantbruk på lägenheten och uppför ny byggnad eller reparerar skadad prisen och ersättningarna beaktas som inkomst genom att avdragas från utgifterna för anskaffning eller grundreparation av byggnaden;

3) överlåtelsepris och andra vederlag samt skade-, försäkrings- och andra ersättningar för maskiner, redskap och anordningar, dock

---

¹⁾ Framst. Nr 39/1967.

Lag- o. ek. utsk. bet. Nr 8/1967—68.

St. utsk. bet. Nr 15/1967—68.

så att vederlag och ersättningar för maskiner, redskap och anordningar, vilkas anskaffningskostnader skola avdragas genom avskrivningar, beaktas såsom inkomst på sätt i 8 § stadgas;

4) av staten och landskapet till stöd för lantbruksproduktionen uppburna bidrag och ersättningar, med undantag av ny- och stenröjningspremier samt andra med dem jämförliga jordförbättringsbidrag, dock så, att bidrag och ersättningar för anskaffning av maskiner, redskap och anordningar samt för grundförbättringar på dem beaktas som inkomst på sätt i 8 § och bidrag för täckdikning på sätt i 10 § stadgas samt för anskaffning av byggnader och för grundförbättringar på dem uppburna bidrag genom avdrag av dem från motsvarande anskaffnings- eller grundförbättringsutgifter;

5) överlåtelsepris och andra vederlag samt skade-, försäkrings- och andra ersättningar för grus, lera, mull, torv och annat dylikt, som tages från lägenheten;

6) överlåtelsepris för produkter från produktionsinrättning på lägenheten samt ersättningar, som uppburits för annan i samband med lant- eller skogsbruket bedriven verksamhet, så framåt icke produktionsinrättningen eller verksamheten bör anses såsom en särskild rörelse;

7) överlåtelsepris för vad som åtkommit genom jakt eller fiske;

8) vederlag för nyttjande av maskiner, redskap och anordningar samt hästar ävensom annan produktionsmateriel samt i samband med ersättningar för nyttjande av produktionsmateriel uppburna löner och andra ersättningar för arbete, som utförs av den skattskyldige och för lant- eller skogsbruket avlönade arbetstagare;

9) arrenden, hyror och andra dylika ersättningar, som uppburits för lägenheten, del därav eller därpå uppförd byggnad;

10) överlåtelsepris för köpta lantbruksförnödenheter;

11) det gängse värdet av lantbruks- och trädgårdsprodukter samt grus, lera, mull, torv och annat dylikt, som tagits från lägenheten och som den skattskyldige överfört till någon annan av sina inkomstkällor;

12) det gängse värdet av lantbruksprodukter från lägenheten, vilka använts i den

skattskyldiges och hans familjs privata hushåll; samt

13) förmån uppskattad i penningar, som den skattskyldige åtnjutit genom egen eller fri bostad samt vatten, värme och belysning för sig och sin familj, beräknad enligt de föreskrifter landskapsstyrelsen enligt 19 § äger fastställa.

Har för byggnad erhållen skade-, försäkrings- eller annan ersättning icke på sätt i 1 mom. 2 punkten stadgas upptagits som inkomst det skatteår, då byggnaden förstördes eller skadades, eller de 2 därpå följande skatteåren, hänföres ersättningen eller den del därav, som icke beaktats som inkomst, till inkomsten för det skatteår, under vilket ersättningen senast borde hava avdragits från anskaffnings- eller grundförbättringsutgifterna.

6 §.

I 4 § avsedda avdragbara utgifter för inkomstens förvärvande och bibehållande äro bland andra:

1) i penningar utbetalad lön till personer, som arbetat i lantbruket, deras och deras anhörigas pensioner och av arbetsförhållandet föranledda understöd samt försäkringspremier och andra dylika avgifter för ordnande av de anställdas och deras anhörigas pensions-, sjukersättnings-, arbetslöshetsersättnings- och andra med dem jämförliga rättigheter, dock så, att till medlem av den skattskyldiges familj utbetalad lön och andra förmåner äro avdragbara med i 7 § stadgade inskränkningar;

2) utgifter för anskaffning av utsäde, gödselmedel, jordförbättrings- och växtskyddsmedel, foder, bränslen och smörjämnen samt elektricitet för lantbruket;

3) utgifter för anskaffning av husdjur för lantbruket;

4) anskaffnings- och grundförbättringsutgifter för byggnader på lägenheten samt i lantbruket använda maskiner, redskap och anordningar samt täckdiken, broar, dammar och andra sådana nyttigheter, med i 7 § stadgade undantag;

5) utgifter för kreaturskontroll och veterinärmedicinsk vård samt för bördighetsundersökningar och annat dylikt;

6) försäkringspremier för byggnader och andra lantbrukstillgångar på lägenheten;

7) utgifter för reparation och underhåll av

byggnader på lägenheten samt i lantbruket använda maskiner, redskap, anordningar, diken, broar, stängsel, vägar och annat dylikt;

8) utgifter för vatten, värme, belysning och annat dylikt på lägenheten;

9) rotpriset för sådant virke från lägenhetens skog, som använts i lantbruket; samt

10) arrenden och hyror för jordbruksjord, byggnader, maskiner, redskap och anordningar samt annan produktionsmateriel.

I 1 mom avsedda utgifter avdragas från inkomsten för det skatteår, under vilket de erlagts, dock så, att i punkt 3 avsedda utgifter för anskaffning av husdjur på yrkande av den skatteskyldige avdragas med lika stora årliga rater under 3 år och i punkt 4 avsedda anskaffnings- och grundförbättringsutgifter samt för dessa ändamål använd del av rotprisen enligt punkt 9 för eget virke på sätt som stadgas i 8—10 §§.

7 §

Avdragbara utgifter äro icke:

1) löner, pensioner och andra förmåner, vilka tillkomma den skatteskyldiges make samt sådant barn eller annan familjemedlem, som icke före skatteårets början fyllt 16 år, samt, om den skatteskyldige är dödsbo, efterlevande maken och sådan delägare eller barn till delägare, som icke före skatteåret fyllt 16 år;

2) anskaffnings- och grundförbättringsutgifter för byggnad eller del därav, som användes såsom bostad för den skatteskyldige eller hans familj;

3) i lantbruksprodukter utgivna naturaförmåner;

4) utgifter för upparbetning och transport av virke, som utförts i skogsvårdande syfte eller i samband med leveranförsljning eller för annan försäljning; samt

5) utgifter för arbete, som utförts till förmån för den skattskyldiges eller hans familjs privathushållning.

8 §.

Anskaffningsutgifterna för maskiner, redskap och anordningar, vilkas sannolika ekonomiska brukstid är högst 3 år, avdragas i sin helhet det skatteår, då de erlagts.

Anskaffningsutgifter för andra än i 1 mom. avsedda maskiner, redskap och anordningar avdragas genom avskrivningar på utgiftsresten.

Utgiftsresten är summan av anskaffningsutgifterna för maskiner, redskap och anordningar, vilka anskaffats under skatteåret, och de oavskrivna anskaffningsutgifterna för tidigare förvärvade maskiner, redskap och anordningar, minskad med under skatteåret uppburna överlåtelsepris och andra vederlag samt skade-, försäkrings- och andra ersättningar för maskiner, redskap och anordningar samt med understöd för anskaffning av maskiner, redskap och anordningar eller för grundförbättringar på dem.

Avskrivningen för skatteåret må vara högst 30 procent av utgiftsresten.

Den del av uppburna överlåtelsepris och andra vederlag samt skade-, försäkrings- och andra dylika ersättningar för maskiner, redskap och anordningar, som icke avdragits vid uträkningen av utgiftsresten, anses såsom skattepliktig inkomst för skatteåret.

Visar den skatteskyldige, att det sammanlagda beloppet av gängse värdet av alla i denna paragraf avsedda tillgångar vid skatteårets utgång till följd av att tillgångarna nedgått i värde, förstörts eller skadats eller av annan orsak är mindre än utgiftsresten, minskad med avskrivningen för skatteåret, må sådan tilläggsavskrivning göras på utgiftsresten, att denna nedgår till sagda sammanlagda belopp.

Såsom anskaffningsutgift anses även grundförbättringsutgift för maskiner, redskap och anordningar.

9 §.

Anskaffnings- och grundförbättringsutgifter för byggnad avdragas medelst lika stora avskrivningar under den tid byggnaden sannolikt kan ekonomiskt användas i lantbruket. Om icke den skatteskyldige annat styrker, anses följande tider såsom byggnads sannolika ekonomiska brukstid:

1) för bostadsbyggnad, om den är av trä 40 år och om den är av sten 50 år;

2) för ekonomibyggnad, om den är av trä 20 år och om den är av sten 25 år.

Är byggnad varken av trä eller sten, hänföres den till den grupp av byggnader, som den med avseende å hållbarhet och brukstid närmast motsvarar.

Visar den skattskyldige, att gängse värdet av byggnad, som avses i denna paragraf, vid skatteårets utgång till följd av att byggnaden nedgått i värde, förstörts eller skadats eller av annan orsak är mindre än den oav-

skrivna delen av anskaffningsutgiften, må så-
dan tilläggsavskrivning göras på anskaff-
ningsutgiften, att den oavskrivna delen av
anskaffningsutgiften nedgår till gängse vär-
det.

10 §.

Anskaffningsutgifterna för täckdiken, broar,
dammar och andra sådana nyttigheter skola,
om de icke avdragits med stöd av andra städ-
gandens, avdragas genom avskrivningar på ut-
giftsresten.

Utgiftsresten är summan av anskaffnings-
utgifterna för täckdiken, broar, dammar och
andra sådana nyttigheter, som byggts under
skatteåret, och de oavskrivna anskaffningsut-
gifterna för tidigare byggda täckdiken, broar,
dammar och andra sådana nyttigheter, mins-
kad med överlåtelsepris och andra vederlag
samt skade-, försäkrings- och andra ersättn-
ingar, som under skatteåret uppburits för
täckdiken, broar, dammar och andra sådana
nyttigheter, ävensom med bidrag för anskaff-
ning av i detta moment avsedda nyttigheter.

Avskrivningen för skatteåret må uppgå till
högst 10 procent av utgiftsresten.

Såsom anskaffningsutgift anses även grund-
förbättringsutgift för täckdiken, broar, dam-
mar och andra dylika nyttigheter.

3 kap.

Nettoinkomsten av skogsbruk.

11 §.

Såsom nettoinkomst av skogsbruk anses den
nettointäkt, som skogsmarker av samma slag
i kommunen uppskattas hava givit i medel-
tal per hektar under det avverkningsår, som
utgår med skatteåret, med beaktande av rot-
prisnivån och sedvanliga vård- och förvalt-
ningskostnader för skogen samt skäligen av-
drag för värdeminskningar.

Enligt grunder, som angivas i rikets för-
ordning om beskattning av lantbruksfastig-
heter, given den 1 oktober 1959 (FFS 376/59),
skall skogsmarker för bestämmande av netto-
avkastningen klassificeras. Skogsmarkens
klassificering utföres på basen av dess pro-
duktionsförmåga.

Till grund för i 1 mom. avsedd uppskatt-
ning av nettointäkten skall läggas skogsmar-
kens areal, dennas klassificering samt det av
landskapsstyrelsen fastställda penningvärdet

av skattekubikmetern enligt följande skatte-
klasser:

	I	A	II	III	IV	V
kubikmeter per						
hektar	5,2	4,4	3,3	2,6	1,8	—

I kommun, där skatteklassen I icke upp-
delats i I A och I B, utgör tillväxttalet i denna
klass 4,7 skattekubikmeter per hektar.

Äro trävarors rotpris i kommuns skilda
delar med hänsyn till skogsprodukternas av-
sättning samt avverknings- och transportför-
hållanden väsentligen olika, indelas kommu-
nens område med avseende å skogsmarkerna
i högst tre zoner.

Zonindelningen fastställs av skattenämnd-
en. Den procentuella skillnaden mellan zo-
nerna fastställs av landskapsstyrelsen.

12 §.

Såsom nettoinkomst av skogsbruket anses
utom i 11 § 1 mom. avsedd nettointäkt värdet
av det arbete den skatteskyldige och maken
utfört, då de avverkat eller transporterat vir-
ke i samband med leveransförsäljning eller
annan därmed jämförlig försäljning ur egen
skog, uppskattat i penningar till det belopp,
som skulle hava tillkommit avlönad person
för arbetet.

Värdet av det arbete gårdsbrukande skatte-
skyldigs hemmavarande barn eller annan
medlem av hans familj, som före skatteåret
fyllt 16 år, utfört i samband med i 1 mom.
avsedd försäljning, anses såsom barnets eller
familjemedlemmens skattepliktiga inkomst.

Är den skatteskyldige dödsbo eller annan
sammanslutning skall såsom inkomst av
gårdsbruket anses ovan avsedda värde av
den delägars eller medlems eller familje-
medlems arbete, som bör anses hava utfört
arbete av större värde än de övrigas. Värdet
av övriga delägars eller medlemmars och
familjemedlemmars arbete skall anses som
vederbörandes egen skattepliktiga inkomst.

Värdet av det arbete, som den skatteskyld-
ige och hans familjemedlemmar utfört i
samband med avverkning eller utdrivning av
lägenhetens skogsprodukter vid leveransavtal,
skall uppskattas på basen av den ackordlöne-
nivå, enligt vilken landskapsstyrelsen beräk-
nat de olika virkessortimentens rotpriser vid
fastställandet av skattekubikmeterns penning-
värde, samt med beaktande av de avdrag,
vilka äro medgivna i landskapslagen den 4

juli 1962 om vissa avdrag från löneinkomst i kommunalbeskattningen (30/62).

13 §.

Skatteskyldig har rätt att från nettoinkomsten av skogsbruk särskilt avdraga erlagd skogsvårdsavgift samt 30 procent av sina kostnader för anläggning av sådana med bil farbara skogsvägar, som huvudsakligen äro avsedda att året om användas för skogsbrukets transporter, i lika stora årliga poster under en tid av 10 år från och med det kalenderår, då vägen ifråga blev färdig.

14 §.

Har virkesavkastningen från skogsmark till följd av skada, som genom skogsbrand, naturkatastrof eller annan därmed jämförlig förstörelse åsamkats träden, till mängd eller värde väsentligt minskats, lämnas det förstörda området nettointäkt obeaktad vid påförandet av skatt på inkomst under en tid av högst 15 år från och med det kalenderår, då förstörelsen ägde rum.

Närmare föreskrifter om det sätt, på vilket stadgandet i 1 mom. tillämpas vid beskattningen, meddelas av landskapsstyrelsen.

15 §.

Då sedan gammalt kallt eller med ekonomiskt mindre värda träd bevuxet eller virkesfattigt område med uppenbart svag produktionsförmåga, vilket i beskattningen betraktas såsom skogsmark eller impediment, besåtts eller planterats antingen helt eller delvis med markägarens medel, skall nettointäkten av området icke beaktas, när skatt på inkomst påföres vid de beskattningar, som verkställas för 20 år från och med det kalenderår, då beskogningsarbetet slutfördes.

Har torvmark till förbättrande av skogsväxten utdikats antingen helt eller delvis med markägarens medel eller har åker eller naturbete eller -äng beskogsats genom sådd eller plantering, tillämpas på området vad i 1 mom. är stadgat.

16 §.

Förutsättning för att skattskyldig skall komma i åtnjutande av i 15 § avsedd skattefrihet är, att beskogningen eller dikningen utförts enligt plan, vilken, innan arbetet påbörjats, blivit godkänd av landskapsstyrelsen.

Skattefrihet beviljas icke, då fråga är om område, vars beskogning icke förutsätter sådd eller plantering eller vars utdikning icke kan anses ändamålsenlig med tanke på förbättrande av växtplatsens skogsproduktionsförmåga, ej heller då fråga är om område, vars skog är fredad med stöd av landskapslagen om enskilda skogar eller om vars fredning ingåtts avtal, som avses i sagda lag.

Har skogsodlings- eller skogsdikningsområde vanhävdats, går den skattskyldige förlustig sin i 15 § avsedda skattefrihet för områdets del från och med beskattningen för det år, då vanhävd befanns hava ägt rum.

4 kap.

Fastställande av beskattningsgrunder.

17 §

Skattenämnden skall före den 15 november uppgöra förslag till de i 19 § nämnda beskattningsgrunderna.

18 §

Ett exemplar av skattenämndens beslut angående i 17 § nämnda förslag till beskattningsgrunder och anvisningar skall ofördröjligen tillställas landskapsstyrelsen. Ett annat exemplar skall på kommunalkansliet framläggas till de skatteskyldigas granskning under 14 dagar, räknat från den dag, då beslutet kungjordes, på sätt om kommunala tillkännagivanden är stadgat, denna dag oräknad. Skattskyldig, som ej åtnöjes med skattenämndens beslut, har rätt att däröver göra anmärkning genom skrivelse, som inom 14 dagar från den dag, då beslutet framlades till de skattskyldigas granskning, nämnda dag oräknad, skall ingivas till skattedirektören. Dock må anmärkningsskrivelsen, jämväl på avsändarens risk, inom den föreskrivna tiden insändas till skattedirektören genom förmedling av posten i frankerat brev. Skattedirektören skall på anmärkningsskriften anteckna, när den kommit honom tillhanda, samt omedelbart översända den till landskapsstyrelsen med biläggande av skattenämndens utlåtande samt utredning om tiden, då skattenämndens beslut framlades till granskning.

19 §.

För beskattningen av i 5 § 12 och 13 punkterna samt i 11 och 12 §§ nämnda inkomster

åligger det landskapsstyrelsen att, oberoende av om anmärkning gjorts mot skattnämnds förslag eller ej, vidtaga sådana ändringar som äro nödiga för att beskattningen må bli riktig och i hela landskapet enhetlig, och därvid för det skatteår, under vilket skattnämndens förslag tillkommit, fastställa;

a) för skogsmark ett penningvärde per skattekubikmeter, som beräknas uppstå i de olika kommunerna med beaktande av gängse arbetslöner och övriga produktionskostnader, dock med undantag av enligt 13 § avdragbara kostnader samt i 10 § 5 punkten landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland (20/56) nämnda kostnader;

b) den procentuella skillnaden mellan olika zoner skogsmark;

c) den medelackordlön för varje i skattekubikmetern ingående virkessortiment, som anses hava utgått för avverkning och utdrivning av en måttenhet virke;

d) värdet av den förmån, som den skattskyldige haft av egen eller fri bostad samt vatten, värme och belysning, varvid särskilda medelvärden och tillåtna procentuella avvikelser från dem skola fastställas för bostäder av olika storlek och standard med beaktande av hyresnivån i de olika kommunerna;

e) medelvärdet av i 5 § 12 punkten avsedda förmåner med beaktande av antalet familjemedlemmar och deras ålder.

Till ledning för skattnämnderna må landskapsstyrelsen utfärda anvisningar rörande tillämpningen av i 1 mom. nämnda beskattningsgrunder.

5 kap.

Särskilda stadganden.

20 §.

Från inkomsten av gårdsbruk avdragas ränta på gäld, som föranletts av gårdsbruket, samt index- och kursförluster.

21 §.

Såsom anskaffningspris för år 1967 eller därförinnan i bruk tagna eller färdigblivna byggnader, maskiner, redskap och anordningar för lantbruket samt i 10 § avsedda nyttigheter anses det mot deras ekonomiska bruksvärde svarande nyanskaffningsvärdet vid utgången av år 1967, minskat med följande av-

drag för värdeminskning för varje år, som förflutit från anskaffnings- eller framställningsåret av sagda nyttigheter till ingången av år 1968:

bostadsbyggnader:

av trä	2,5 %
av sten	2,0 %

ekonomibygnader:

av trä	5,0 %
av sten	4,0 %

maskiner, redskap och anordningar 20,0 %
i 10 § avsedda nyttigheter ..... 5,0 %

Har byggnad senare ombyggt eller undergått genomgripande reparation, skall ovan nämnda avdrag för värdeminskning, beroende på reparationens art, efter prövning nedsättas.

Avdrag för värdeminskning, som avses i denna paragraf, må dock, såvitt gäller andra än i 8 § 1 mom. avsedda maskiner, redskap och anordningar, icke uppgå till mera än 90 procent av de i 1 mom. avsedda nyanskaffningsutgifterna.

22 §.

Har äganderätten till jordbrukslägenhet efter denna lags ikraftträdande genom arv, gåva, testamente eller annat vederlagsfritt fång övergått till ny ägare, har denna rätt att på anskaffnings- och grundförbättringsutgifterna för byggnader, maskiner, redskap och anordningar samt för i 10 § avsedda nyttigheter göra samma avskrivningar, som den förra ägaren skulle hava fått göra.

23 §.

Markägaren skall för skattnämnden förete av landskapsstyrelsen utfärdat intyg över förutsättningarna för i 14 och 15 §§ stadgad skattefrihet.

Landskapsstyrelsen skall till vederbörande skattnämnd anmäla i 16 § 2 mom. avsedda fall av vanhävd.

24 §.

Vinst vid överlåtelse av jordbrukslägenhet beskattas på sätt som förutsattes i landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland.

25 §.

Närmare bestämmelser angående verkställ-

ligheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

26 §.

Denna lag tillämpas första gången vid kommunalbeskattningen för år 1968.

Vid de kommunalbeskattningar, som verkställas på grund av under åren 1968—1971 förvärvade inkomster, må icke såsom avdragbar utgift anses arrenden, som skattskyldig

erlagt till landskapet för boställen och andra dylika lägenheter. Visar skattskyldig, att arrendeavtal rörande bostället eller lägenheten uppgjorts efter denna lags ikraftträdande, skall dock stadgandet i 6 § 10 punkten lända till efterrättelse.

Åtgärder för denna lags ikraftträdande må vidtagas redan innan lagen trätt i kraft.

Mariehamn den 18 december 1967.

På landstingets vägnar:

T H. E R I K S S O N
talman.

Eliel Persson
vicetalman.

Valter Nordas
vicetalman

Nr 6 utgiven från tryckeriet 11 juni 1968.
Mariehamn 1968. Ålands Tidnings-Tryckeri Ab